

Ferie, ferie ... i zimowe szaleństwo

Czyli wesoło i bezpiecznie na stoku

Czy narciarstwo to twoja pasja? Czy z niecierpliwością czekasz na ferie zimowe z mrozem i śniegiem, abyś mógł pobiegać na biegówkach lub szusować po stokach? W tym artykule możesz także sprawdzić jakim jesteś typem narciarza. Typem 1, 2 lub 3?

Narciarstwo to sport dający radość i dużą satysfakcję, ale niestety niesie także ze sobą pewne ryzyko. Dobra kondycja, umiejętności i styl jazdy, a przede wszystkim odpowiednie wyposażenie, wydatnie obniżają poziom ryzyka związanego ze sportem narciarskim. ISO opracowało serie norm związanych z wyposażeniem dla narciarzy i snowboardzistów, w których zawarte są najnowocześniejsze rozwiązania po to, aby uczynić te sporty bardziej radosnymi i bezpiecznymi dla wszystkich.

Narciarstwo jako sport, a w szczególności narciarstwo zjazdowe narodziło się w drugiej połowie XIX wieku w Norwegii, i stąd zostało błyskawicznie rozpowszechnione na cały świat. Od tego czasu stało się popularnym i dostępnym dla wszystkich sportem rekreacyjnym. Jednakże trzeba było wykonać wiele znaczących ulepszeń aby z prymitywnie początkowo wyglądającego sprzętu narciarskiego otrzymać wyrafinowane i jednocześnie bezpieczne wyposażenie, jakim dysponuje współczesny narciarz.

ISO rozwijało normy dla narciarstwa i snowboardu przez 40 lat. Bodźce do tych działań, w szczególności w zakresie wiązań do nart pochodziły z Międzynarodowego Stowarzyszenia Bezpieczeństwa w Narciarstwie. W tamtym czasie nie była to łatwa sprawa dla tego procesu normalizacyjnego, bowiem Europa i USA używały różnych metod badawczych. Obecnie kluczowe w tym zakresie normy to:

- ISO 5902:2013 – norma dotycząca własności elastycznych nart.
- ISO 8364:2007 – Norma dotycząca wymagań i metody badań wiązań nart zjazdowych¹.

Jak z tego wynika nawet tak małe elementy jak wiązania narciarskie mają swoje własne normy (ISO 6004:1991² i ISO 6005:1991).

Typy narciarzy

Jest to niezwykle trudne wyzwanie zaprezentować w sposób „znormalizowany” istotę ludzką jako docelową grupę narciarzy, która potrzebuje mieć właściwie zdefiniowane wyregulowanie i dopasowanie wiązań narciarskich (Tabela1).

Typ 1 - odnosi się do narciarzy ostrożnych pokonujących gładkie stoki o umiarkowanym spadku. To także dotyczy początkujących, którzy nie są pewni swoich umiejętności. Typ 1 narciarzy otrzymuje mniejsze niż średnie nastawy wyzwalacza wiązań. Oznacza to, że występuje wysokie prawdopodobieństwo, że wiązania nie będą rozpinać się w sposób niezamierzony, a jednocześnie mają także dużą zdolność do takiego ustawiania buta narciarskiego aby został uwolniony podczas upadku.

¹ W zbiorze PN istnieje: PN-ISO 8364:1994P - Narty zjazdowe i wiązania - Strefa montażowa wiązań - Wymagania i badania

² W zbiorze PN istnieje: PN-ISO 6004:1993P - Narty zjazdowe - Wkręty do wiązań narciarskich - Wymagania

Typ 2 - odnosi się do narciarzy nie mieszczących się w typie 1 i 3.

Typ 3 - to narciarze, którzy szybko i agresywnie zjeżdżają z umiarkowanie stromych stoków. Mają oni wyższe niż średnie ustawienia wiązań narciarskich. To oznacza, że występuje tu niższa zdolność do uwolnienia nart podczas upadku, ale także pojawia się mniejsze prawdopodobieństwo, że rozepną się niespodziewanie.

Tabela 1

Typy narciarzy

Typ narciarza	1	2	3*
Jazda	Umiarkowanie wolna	Narciarze mieszczący się między typem 1 a 3	Szybka
Teren	Łagodny spadek		Stromy
Styl	Ostrożny		Agresywny
*Te trzy wyróżnione typy dotyczą wyłącznie osób ważących powyżej 22 kg			

Dokonany postęp

Z badań wynika, od 1970 roku liczba urazów doznawanych przez narciarzy zmniejszyła się o 50%.

Ten postęp w zakresie wzrostu poziomu bezpieczeństwa w narciarstwie jest z pewnością wynikiem opracowania kolejnych rozwiązań normalizacyjnych, które zostały opublikowane przez ISO, a dotyczą:

- Butów zjazdowych (ISO 5355:2005)
- Kijów narciarskich stosowanych w narciarstwie zjazdowym (ISO 7331:2011)
- Wymagań stawianych nartom zjazdowym oraz ich badaniom (ISO 9462:2006)
- Utrzymania sprzętu do narciarstwa zjazdowego (ISO 11087:2004)
- Montażu, regulacji i kontroli układu: narta zjazdowa - wiązanie - but (ISO 11088:2006)

Gdy te normy zostały po raz pierwszy opublikowane, wszystkie kraje europejskie, które partycypowały w pracach badawczych, zgodziły się zaadoptować je bez modyfikacji. Czyniono wysiłki, aby podobna adaptacja nastąpiła w USA. Podczas ostatniego przeglądu normy ISO 9462 i korespondującej z nią ISO 13992, europejscy i amerykańscy członkowie współpracujący w ramach komitetu technicznego ISO zgodzili się na dwie metody badań wiązań narciarskich. Zgoda ta to ogromny sukces tej międzynarodowej grupy, której przede wszystkim leży na sercu bezpieczeństwo narciarzy.

Opracowała: GO

Źródło: Harasanyi O., Scherman D.: Love Skiing, ISO Focus+, nr 4, kwiecień 2013, s.14